

v Praze a po úrazu hned nastala smrt. Čest její památce.

Loňského roku byl utvořen přípravný výbor jednotného zemědělského družstva. Do JZD se svými statky dobrovolně vstupují:

Jarmila Ransdorfová, čp. 64, se 17,64 hektary půdy
Patrák Josef, čp. 8 a 9, se 34 ha půdy
Vrábík Josef, čp. 55 a 75, se 48 ha půdy
Mráz Zdeněk, čp. 71, s 15 ha půdy
Haunerová Marie, čp. 65, se 17 (? , *nečitelné*) ha půdy
Ibl Václav, čp. 74, se 17,71 ha půdy
Stehlík Václav, čp. 35, s 18,54 ha půdy
Jelínek Josef, čp. 35, s 18,54 ha
Stehlík Frant., čp. 80, s 24 ha
Stehlík Antonín s 22 ha
Amler Josef, čp. 67, s 20,60 ha
Hocký Josef, čp. 46, s 24,5 ha
Hornof Leon, čp. 45 a 122, s 39,46 ha
Štis Svatopluk, čp. 76, s 34 ha půdy

Většina těchto zemědělských podniků přijímá se jednotným zemědělským družstvem k obdělávání společnému jen proto, že by půda byla zůstala neobdělána. Někteří z nich, a to většina, nebyla za členy přijata, zůstali v jednotném zemědělském družstvu jako dělníci, ponejvíce jako krmiči dobytka nebo kočí.

Za družstevníky se také přihlásili rolníci střední jako:

Štros Ludvík, čp. 90, s 5,40 ha půdy
Gregor Rudolf, čp. 114, s 8,43 ha
Hinz Jan, čp. 44, s 6,15 ha
Franěk Rudolf, čp. 82, s 13 ha
Amler Emil, čp. 13, s 13 ha
Černý Adolf, čp. 9, s 12 ha
Prošek Jaroslav, čp. 150, se 14 ha
Cédl Josef, čp. 24, se 14 ha
Modr Rudolf, čp. 43, se 14 ha
Ransdorf Václav, čp. 37, s 13 ha
Fojtík Rudolf, čp. 307, s 6 ha
Franěk Zdeněk, čp. 56, s 11 ha
Franěk Rudolf, čp. 57, s 6,5 ha

Dále přihlásili se rolníci s menší výměrou půdy. Samostatně zůstal hospodařiti Ad. Vaic, držitel 7,55 ha. S menší výměrou půdy pod 5 ha se přihlásili mnozí, přece však zůstalo samostatně hospodařiti na 70 drobných zemědělců, většinou takzvaných kovozemědělců – dělníků z továren, kteří obhospodařovali celkem 54 a zemědělské půdy. Vstup do JZD byl dobrovolný.

V roce 1950 ve společném obdělávání je již 412 ha zemědělské půdy s chmelnicemi včetně (ve výměře 112 ha).

Přechod statků do JZD

Rozšíření členské základny JZD

Obdělávaná plocha

- Stáje pro dobytek** Dobytek svádí se do společných stájí. Nejprve do stáje v čp. 82 a v čp. 8, kde je umístěno 37 a 28 dojnic. Zařizují se i společné stáje pro vepře.
- Chmelnice** V roce 1950 zakládají se velké chmelnice o prvořadě chmelové sádi ve velmi dobré půdě drenážními trubkami a kanálky odvodněné ve výměře 9 ha. Sloupy konstrukcí jsou impregnované. Tyto chmelnice jsou na jihozápad podél levé strany potoka od mostu přes Hájevský potok počínaje.
- Slavnostní zahájení sklizně chmele** Letošní česání chmele zahajuje se slavnostně, a to 13. srpna 1950. Je to v neděli, a tato neděle je jako velký svátek. Na zahájení česání přijel sám předseda vlády Antonín Zápotocký. S ním přijeli ještě jiní zástupci vlády: ministr Dr. Gregor, ministryně Lud. Jan-
kovicová, viceministři. Předseda vlády a zástupci vlády sami první začali s česáním chmele za přítomnosti velkého množství občanů. Slavnosti byli přítomni pozvaní zástupci obcí a jednotných zemědělských družstev rakovnického okresu, také vysokoškolští studenti, i Korejci, Číňané a jiní, také zástupci chmelařských organizací.
- Pohoštění** Pro zástupce vlády a pozvané hosty dávalo pohoštění zdejší jednotné zemědělské družstvo, dalo 140 obědů.
- Průvod** Průvod s předsedou vlády šel obcí do parku, odkud z tribuny k občanům promluvil předseda vlády a někteří vládní činitelé.
- Česáči chmele** V sezoně česání chmele přicházejí česati chmel do Kněževsi nejvíce studenti se svými učiteli a také zaměstnanci některých závodů. Do Kněževsi přichází jich na 3000. Jsou ubytováni slušně, čistě ve škole, na prostorných sýpkách, v bytech a podobně.
- Zdravotní středisko** Pro ně v sezoně zřizuje se zdravotní středisko. Zdravotní sestry prochází po chmelnicích, aby byly k dispozici nemocným. Pracovní morálka česáčů bývá většinou dobrá a také velmi dobrá.
- Odměny** Jednotné zemědělské družstvo vypisuje soutěžní odměny pro ty skupiny, které mají nejlepší pracovní výsledek. Vyskytují se skupiny studentů s průměrným výkonem 11 i více čtvrtěk.
- Stravování** Stravování česáčů je velmi dobré: snídaně, přesnídávka, oběd, svačina a večeře, vždy masitá.
- Plnění dodávek** Plnění kontingentů pro státní potřebu bylo pozoruhodné: do konce září bylo již odevzdáno na 108 % dodávek, mléka na 112 %. Sklízelo se 99 ha žita, 92,5 ha pšenice. Na zvláštní vyzvání bylo dobrovolně na dodávku přidáno 3750 l mléka.
- Sklizeň chmele** Letos bylo celkem sklizeno 2073 žoků chmele. Cena chmele podle jakosti je 4500-5000 Kčs. Čistá váha chmele byla 150 677 kg.

1951

Celý rok 1951 liší se velmi od předchozích let, od celé doby staré v letech nedávných i od těch již hodně vzdálených. V našem státě, v Československé republice, kde socializace je v plném proudu rozvoje, zvláště v průmyslu a v obchodě, zahajuje také zemědělství nový způsob zemědělského hospodaření, totiž kolektivní obhospodařování polí a společné obhospodařování dobytka. Některé vesnice založily již jednotná zemědělská družstva, jiné je zakládají a další se připravují k jich založení. V Kněževsi, jak již bylo zaznamenáno v této kronice za rok 1950, je již založeno a dále se rozvíjí. Kolektivní obhospodařování ve výrobě rostlinné i živočišné je nový úkaz velkého dosahu a významu a slibuje zemědělcům snadné obdělávání polí a také větší výtěžek a pohodlnější a blahobytnější život vesnických lidí.

Proto se zakládají státní traktorové stanice. Kněževs patří zatím, než bude mít stanici samostatnou, k pobočce STS v Kolečovicích. STS mají provádět orbu, setbu, sekání píce a obilí, sázeti a vyorávat brambory a řepu apod.

Všichni rolníci v Kněževsi, střední rolníci, kromě jednoho, Adolfa Vaice, se zapojili všichni do JZD. Odevzdávají vozy, nářadí k společnému používání a dobytek ke společnému ustájení. Velké a větší stroje předávají se pro STS. Někteří menší nebo docela drobní zemědělci vyčkávají ještě. Ovšem, a to je přirozené, vyskytují se jednotlivci, kteří zatím s novým způsobem obhospodařování nesouhlasí, zvláště ti, kteří mají svoje pole, jako tovární dělníci a železničáři, k získání vedlejšího, druhého příjmu.

V roce 1951 zvládá se těžce obhospodařování pozemků, zejména chmelnice, vyžadují mnoho úsilí a mnoho pracovních sil, a těch není dostatek. Vždyť továrny pracují naplno, Kněževských na 160 dojíždí do práce mimo Kněževs, do Rakovníka a na státní statek do Hořesedel a jinam, na 60 lidí pracuje ve stájích a jedna třetina, těch mladších, v r. 1945 se vystěhovala do pohraničí. K tomu všemu STS není dosud zcela vypravena potřebnými stroji, nářadím a traktory a tak STS nemůže obdělávat všechnu půdu, a tak dobře, jak by měla být obdělána.

Zatím vypomáhají pracovní brigády, dojíždějí do Kněževsi zaměstnanci z rakovnických továren a studenti ze škol, přijíždějí také brigády z Prahy. Nejnaléhavěji je brigád zapotřebí v době řezu chmele, natahování drátku, zavádění prutů chmelných, v době žní, v době česání chmele a též v době sklizně brambor a řepy.

Pro brigádníky a pro družstevníky zřizuje se v čp. 8 kuchyně se skladištěm a jídelnou. Vždyť v době česání chmele vaří se pro více než 3000 lidí. První družstevní kuchyně v čp. 55 ukázala se v r. 1950 jako velmi malá pro potřebu tolika lidí.

Poměry

Traktorová stanice

Družstvo

Nedostatek pracovních sil

Brigády

Družstevní kuchyně

- Ústředí JZD** V r. 1951 upravují se i stáje pro společné ubytování koní, hovězího a vepřového dobytka. Statek čp. 55 stává se ústředím, kde se soustřeďuje veškerý život JZD v Kněževsi. Jsou tu sýpky s velkými skladovacími plochami pro obilí a zejména chmel. Po přestěhování majitele z čp. 55 do čp. 75, jehož majitelem je syn jeho Milan, kdež také v jednom bytě bydlí, ubytovává se v čp. 55 6 párů koní, též ve stájích, kde předtím bývalo 12 krav. Statek čp. 55 míval 45 ha polí, 1 traktor, 2 páry koní, 12 krav. I v čp. 45 zřizuje se ze stáje doposud nepoužívané stáj rovněž pro 6 párů koní, v čp. 38 také pro 6 párů, v čp. 76 pro 5 párů, ve statcích čp. 65, 66 a 67 spojených dvory rovněž pro 6 párů.
- Stáje** Hovězí dobytek je společně ustájen v čp. 82 a v čp. 8, v čp. 32 je 38 krav, v čp. 8 je jich 27. Přestavují se stodoly v čp. 76, 75, 74, 73, 72 a 71, jsou stáje na 160 krav. Ta stáj je dlouhá (údaj chybí) m. Do stáje je zavedeno strojové dojení, napáječky, je tam řezárna a míchárna krmiva.
- Vepřiny** Upravují se vepřiny, a to v čp. 64 a 65, 46 a 74, předělávají se většinou ze stájí dříve používaných pro hovězí dobytek a koně. Za družstevním skladištěm a stodolami v čp. 55, kde je velká zahrada, chovají se slepice, jejich kolem dvou set. Slepice jsou také v čp. 76, je tam 300 slepic. Slepice ošetřuje M. Jelínková, odchov kuřat je svěřen A. Balašové. Mezi slepicemi se rozšířila infekční choroba (slepičí mor), mnoho jich onemocnělo a uhynulo. Kontingent vajec v r. 1951 se proto nesplnil.